

MINISTERIE VAN SOCIALE ZAKEN,
VOLKSGEZONDHEID EN LEEFMILIEU

Brussel, 9 oktober 1997

Bestuur van de Gezondheidszorg

Bestuursdirectie Gezondheidszorg-
beleid

NATIONALE RAAD VOOR
ZIEKENHUISVOORZIENINGEN

Afdeling "Programmatie
en Erkenning"

Ref. : NRZV/D/126-3

ADVIES INZAKE
HET BEHEER VAN GELDEN EN GOEDEREN
VAN PATIENTEN OPGENOMEN
IN ZIEKENHUIZEN (*)

(*) Dit advies werd bekrachtigd op de Bureauvergadering dd. 09/10/97

Betreft :

Beheer van gelden en goederen van opgenomen patiënten in de ziekenhuizen

De Minister van Sociale Zaken en de Minister van Volksgezondheid en Pensioenen hebben op 28 maart 1997 een vraag tot advies inzake een ontwerp van koninklijk besluit van 23 oktober 1964 tot bepaling van de normen die door de ziekenhuizen en hun diensten moeten nageleefd worden aan de NRZV gericht.

A. ALGEMENE OVERWEGINGEN

1. Er dient een onderscheid gemaakt te worden tussen wilsbekwame en wilsonbekwame patiënten en tussen het beheer en de bewaargeving van gelden en/of goederen.
2. Voor wilsbekwame patiënten vallen het beheer en/of de bewaargeving van gelden en/of goederen onder de bepalingen van het gemeen recht (burgerlijk wetboek).

Enerzijds is het dus inzake het beheer van gelden en/of goederen dan ook niet aangewezen bijzondere bepalingen op te nemen in een koninklijk besluit met specifieke toepassing op ziekenhuizen.

Anderzijds en gezien de ziekenhuizen regelmatig geconfronteerd worden met de vraag van patiënten tot bewaargeving van gelden en/of goederen is het wel aangewezen enige bepalingen terzake vast te leggen. Deze worden omschreven in artikel 9° quinquies, a) en b)) (zie infra).

3. Voor wilsonbekwame patiënten geldt de regelgeving inzake bewindvoering zoals bepaald in de wet van 18 juli 1991 betreffende de bescherming van goederen van personen die wegens hun lichaams- of geestestoestand geheel of gedeeltelijk onbekwaam zijn die te beheren.

Enerzijds is het dus inzake het beheer van gelden en/of goederen dan ook niet aangewezen bijkomende bepalingen in een koninklijk besluit op te nemen.

Anderzijds en gezien ziekenhuizen kunnen geconfronteerd worden met patiënten die voorlopig en tijdelijk niet bij machte zijn hun toestemming tot bewaargeving te verlenen is het wel aangewezen enige bepalingen terzake vast te leggen. Het betreft hier bvb. (niet-begeleide) patiënten in coma, patiënten met verminderd bewustzijn door intoxicatie of trauma, kinderen... Deze bepalingen worden omschreven in artikel 9° quinquies, c) (zie infra).

4. Er kan noch aan de patiënt noch aan de beheerder enige verplichting voor het beheer van gelden en/of goederen of voor de bewaargeving ervan worden opgelegd (artikel 9° quinquies, a) met uitzondering voor de tijdelijke wilsonbekwame patiënt (zie 3. supra).

B. ARTIKELGEWIJZE BESPREKING VAN HET ARTIKEL 9° QUINQUIES

- a) De patiënt en de beheerder mogen niet verplicht worden.
- b) De patiënt kan alleen ten overstaan van de beheerder van het ziekenhuis gelden en/of goederen in bewaring geven. Dit betekent dat de wilsbekwame patiënt ook beperkt wordt in zijn vrijheid : in een ziekenhuis kan hij zijn gelden en/of goederen niet vrij in bewaring geven aan de persoon van zijn keuze. Indien deze bepaling van toepassing wordt zal de beheerder dit ondubbelzinnig moeten mededelen aan zowel de patiënt als alle personen werkzaam in het ziekenhuis.
De eventuele bewaarneming valt dus onder het exclusieve toezicht en verantwoordelijkheid van de beheerder die enkel de praktische uitvoering kan delegeren.
- c) Bij een voorlopige en tijdelijke onbekwame patiënt zal de beheerder als goede huisvader de gelden en/of goederen van deze patiënten in bewaring nemen.
Er bestaat dan geen overeenkomst, ook niet stilzwijgend. Zowel ter bescherming van de patiënt als de beheerder zal de inventaris van geld en/of goederen in een register opgetekend worden en door de hoofdgeneesheer mede ondertekend worden. De hoofdgeneesheer kan zich vergewissen van de (ziekte) toestand van de patiënt en eventueel contact opnemen met wie deze gelden en/of goederen rechtmatig zou kunnen opeisen. De bedrijfsrevisor heeft als onafhankelijk toezichthouder inzage hebben in dit register. Bij opeising door derden zal de beheerder zich moeten vergewissen van de rechtmatigheid ervan.

Het door de ministers voorgestelde toezicht door een commissie lijkt een disproportionele beschermingsmaatregel gezien deze bewaargeving meestal van korte(re) duur zal zijn en gezien deze bewaargeving geen beheersmandaat inhoudt. Bovendien zal het veelal om klein(re) bedragen en/of minder waardevolle goederen handelen.

C. VOORGESTELDE ONTWERPTEKST

Artikel 9° quinquies

- a) De patiënt mag in geen enkel geval, noch bij opneming, noch nadien, verplicht worden tot de bewaargeving van gelden en/of goederen aan de beheerder, de directeur, een ziekenhuisgeneesheer of een personeelslid. De beheerder kan niet verplicht worden, met uitzondering van de bepalingen onder C), de bewaargeving van gelden en/of goederen van de patiënt te aanvaarden.
- b) De patiënt kan bij overeenkomst en tegen schriftelijk ontvangstbewijs zijn gelden en/of goederen enkel in bewaring geven aan de beheerder van het ziekenhuis.
- c) Indien de patiënt niet in staat is zijn toestemming te verlenen tot de in b) bedoelde bewaargeving en indien geen andere wettelijke beschermingsmaatregel op hem van toepassing is neemt de beheerder de gelden en/of goederen voorlopig in bewaring tot deze rechtmatig worden opgeëist. De beheerder zal een gedag- en gehandtekende inventaris opmaken van deze gelden en/of goederen in een daarvoor bestemd register en mede laten ondertekenen door de hoofdgeneesheer. Dit register ligt ten allen tijde ter inzage van de bedrijfsrevisor.